

O B S A H:

1/ NEJČASTĚJŠÍ DOTAZY K ROČNÍMU ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH ZA ROK 2017

2/ ZAVEDENÍ LETNÍHO ČASU V ROCE 2018

3/ ODPOVĚDI NA DOTAZY

Vážení přátelé,

v dnešním čísle informačního servisu se ještě věnujeme provedení ročního zúčtování záloh na daň z příjmů za rok 2017, a to hlavně formou odpovědí na nejčastější dotazy. Některé dotazy jsou převzaty ze stránek finanční správy a je to u nich vyznačeno...

Podle uzavřené smlouvy mají všichni naši klienti nárok na telefonické konzultace od pondělí do čtvrtka 8,00 až 12,00 hod., a to na dvou telefonních číslech uvedených na deskách této brožury. V případě, že jsou obě poradenské telefonní linky přetíženy a není možné se dovolat, je možno výjimečně využít i emailové formy dotazu. Zde je ale vždy třeba uvést číslo smlouvy a telefonní číslo, na které Vám odpovíme. Písemné odpovědi nejsou součástí uzavřené smlouvy. Odpovědi na dotazy, které budou zajímat širší okruh našich klientů, najdete v rubrice „odpovědi na dotazy“.

1/ NEJČASTĚJŠÍ DOTAZY K ROČNÍMU ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH ZA ROK 2017

Dcera naší zaměstnankyně studuje VŠ a má syna, který chodí do mateřské školy. Vzhledem k tomu, že dcera nemá žádné příjmy a otce dítěte v rodném listě neuvedla, uplatňuje daňové zvýhodnění na dceru i vnuka babička. Nyní zaměstnankyně přinesla potvrzení ze školky, která je zapsaná do rejstříku na MŠMT, že zaplatila za umístění dítěte částku 3260 Kč. Můžeme u zaměstnankyně uplatnit i slevu za umístění dítěte?

Podle § 35bb odst. 3 zákona o daních z příjmů (dále jen ZDP) lze slevu za umístění dítěte uplatnit, pokud se nejedná o vlastního vnuka nebo vnuka druhého z manželů. Za vlastního vnuka by bylo možno slevu uplatnit pouze, pokud je v péči, která nahrazuje péči rodičů.

Je možno uznat slevu za umístění dítěte v případě, že zaměstnanec přinesl potvrzení jeslí, jejichž zřizovatelem je město, že za rok 2017 zaplatil za umístění dítěte částku 6000 Kč? Podle informace od zaměstnance jsou prý jesle organizační složkou tohoto města a může si slevu uplatnit.

Jestliže jsou jesle organizační složkou města, tak nemají právní subjektivitu. Pokud bude mít město živnostenské oprávnění na provozování živnosti péče o děti předškolního věku, je možné slevu za umístění uplatnit, i když živnostenské oprávnění má město, a nikoliv samotné jesle. Pokud by ale jesle byly příspěvkovou organizací města, měly by právní subjektivitu a musely by mít samotné jesle živnostenské oprávnění na provozování živnosti péče o děti předškolního věku, aby mohly vystavit potvrzení o výši zaplacených výdajů za umístění dítěte. Většinou se bude jednat o živnost vázanou „péče o dítě do tří let věku v denním režimu“.

Zaměstnanec přinesl potvrzení od zařízení služby péče o dítě v dětské skupině, že za dítě zaplatil v roce 2017 částku 5600 Kč. Toto zařízení bylo zapsáno do evidence poskytovatelů na MPSV ale až 27. 7. 2017. Může se za rok 2017 uplatnit celá částka 5600 Kč?

V tomto případě by mělo toto zařízení potvrdit pouze částku, která byla uhrazena po zapsání do evidence poskytovatelů. Je třeba ověřit u tohoto zařízení, zda se jedná o částku pouze za období od zápisu (vzhledem k výši potvrzené částky to tak ale vypadá...).

Může si OSVČ, aby se vyhnula solidárnímu zvýšení daně uplatnit spolupracující osoby?

Pokud OSVČ využije pro své podnikání spolupracujících osob podle § 13 zákona o daních z příjmů, provádí se výpočet solidárního zvýšení daně dle § 16a až po rozdělení příjmů a výdajů na tyto spolupracující osoby. U spolupracujících osob se solidární zvýšení daně vypočítá dle § 16a ze součtu příjmů ze závislé činnosti podle § 6 a z dílčího základu daně podle § 7 (ten se zjistí z příjmů a výdajů, které na ni byly převedeny od OSVČ).

Do března 2017 jsem byl nezaměstnaný. Do konce října 2017 jsem pracoval u jednoho zaměstnavatele. Pak jsem byl opět nezaměstnaný. Mohu požádat o roční zúčtování záloh?

O roční zúčtování záloh můžete požádat zaměstnavatele, u něhož jste pracoval do konce října. I kdybyste neměl nárok na jiné slevy na dani, základní slevu na poplatníka jste uplatnil pouze za 7 měsíců, v ročním zúčtování záloh Vám plátce daně však od daně odečte základní slevu na dani ve výši 24 840 Kč za celé zdaňovací období. *(převzato ze stránek GFR)*

Je kompenzace odstupného zdanitelným příjmem?

Od roku 2012 byl do zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti začleněn nový institut (§ 44b) tzv. **kompenzace odstupného**. Z dikce zákona o zaměstnanosti před rokem 2012 totiž plynulo, že při vzniku nároku na odstupné se posouvá výplata podpory v nezaměstnanosti o dobu, po kterou měl být bývalý zaměstnanec zabezpečen odstupným bez ohledu na to, zda bylo odstupné skutečně vyplaceno či nikoli. Tím se někteří uchazeči o zaměstnání bez vlastního zavinění dostávali do situace, kdy byli po dobu několika měsíců zcela bez finančních prostředků, protože neměli odstupné ani podporu v nezaměstnanosti. Kompenzaci odstupného vyplácí místně příslušná pobočka Úřadu práce České republiky. Kompenzace za nevyplacené odstupné je plněním z uplatňování nástrojů státní politiky zaměstnanosti, které je vypláceno ze zdrojů pasivní politiky zaměstnanosti. **Kompenzace odstupného je proto jako nástroj státní politiky zaměstnanosti příjmem, který je osvobozen od daně z příjmů fyzických osob podle § 4 odst. 1 písm. h) zákona o daních z příjmů.** *(převzato ze stránek GFR)*

Jaký výsledek ročního zúčtování a výpočet daně má být uveden na mzdovém listě roku 2017?

Dne 20. prosince 2016 bylo zveřejněno na internetových stránkách GFR následující sdělení:

„Podle § 38j odst. 2 písm. h) zákona o daních z příjmů mzdový list obsahuje údaje o výpočtu daně a provedeném ročním zúčtování záloh a daňovém zvýhodnění. Pro účely mzdového listu za zdaňovací období 2016 se jedná o údaje o ročním zúčtování

záloh a daňového zvýhodnění za zdaňovací období 2015, které bylo provedeno v roce 2016, a to včetně výpočtu daně za období 2015. Zároveň však sdělujeme, že Finanční správa ČR nebude rozporovat případy, kdy na mzdovém listě za zdaňovací období 2016 bude uveden příp. výsledek ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění za zdaňovací období 2016 včetně výpočtu daně za toto období. Totéž platí i pro zdaňovací období 2015. Žádáme tedy tímto plátce daně a tvůrce mzdových programů, aby pro zdaňovací období 2017 již byla tato náležitost mzdového listu uvedena do souladu se zákonem o daních z příjmů a s tímto sdělením.“

Z toho vyplývá, že na mzdovém listě za rok 2017 by měl být uveden údaj o ročním zúčtování za rok 2016, které bylo provedeno v březnu 2017. (převzato ze stránek GFR)

Jsem fyzická osoba - občan Slovenské republiky s povolením k dlouhodobému pobytu v ČR a jsem zaměstnancem české firmy, pobývám na území ČR více než 183 dnů v roce a pronajal jsem si zde byt. Trvalé bydliště a stálý byt však mám ve Slovenské republice – kde žije i moje rodina a kam dojíždím. Jakou mám daňovou příslušnost?

*I když má tento poplatník „bydliště“ (stálý byt s úmyslem se zde zdržovat v obou státech), pro stanovení jeho daňové rezidence bude rozhodující určení státu, ve kterém má **středisko životních zájmů**. Jelikož pracuje u nás, vzniká dojem, že užší hospodářské vztahy má k naší republice. Pokud však **v ČR pobývá pouze z důvodu zaměstnání** a vrací se za rodinou, která zůstala na Slovensku, je považován podle mezinárodní daňové smlouvy uzavřené mezi oběma státy za rezidenta SR. (převzato ze stránek GFR)*

Jak to bude v případě občana Slovenské republiky s povolením k dlouhodobému pobytu v ČR, který je zaměstnancem u české firmy a pronajal si v České republice byt. Trvalé bydliště (stálý byt) má však stále ve Slovenské republice, ale jeho rodina se přestěhovala za ním do ČR, jeho děti zde chodí do školy, manželka si v ČR našla zaměstnání apod.?

Poplatník má sice bydliště (stálý byt s úmyslem se v něm trvale zdržovat) v obou státech, pro stanovení jeho daňové rezidence bude rozhodující, že středisko životních zájmů se přesunulo do ČR – zaměstnanec se stane daňovým rezidentem ČR (s povinností platit daně v ČR ze svých celosvětových příjmů).

Pro potřeby zaměstnavatele (plátce daně) v případě pochybností je vhodné, aby poplatník předložil přímý důkaz (že má daňový domicil v ČR), tj. potvrzení o daňovém domicilu vystavené v ČR místně příslušným správcem daně (podle místa, kde má v ČR stálý byt). (převzato ze stránek GFR)

Do jakého zdaňovacího období se pro účely posouzení vlastního příjmu manželky/manžela podle § 35ba zákona o daních z příjmů zahrnují dávky např. nemocenská, mateřská, podpora v nezaměstnanosti, ošetřovné obdržené manželkou (manželem) poplatníka v průběhu ledna 2018, Do zdaňovacího období roku 2017 nebo 2018?

Mateřská, nemocenská, podpora v nezaměstnanosti nebo ošetřovné nejsou příjmem ze závislé činnosti ve smyslu § 6 zákona o daních z příjmů. Ačkoli se tyto příjmy do vlastního příjmu manželky (manžela) pro uplatnění slevy na dani zahrnují, neplatí pro

ně speciální úprava obsažená v § 5 odst. 4 zákona o daních z příjmů, která říká, že: „*Příjmy ze závislé činnosti vyplacené poplatníkovi nebo obdržené poplatníkem nejdéle do 31 dnů po skončení zdaňovacího období, za které byly dosaženy, se považují za příjmy vyplacené nebo obdržené v tomto zdaňovacího období.*“ To znamená, že **mateřská, nemocenská, podpora v nezaměstnanosti, ošetřovné vyplacené v lednu 2018**, se započítávají do vlastního příjmu manželky/manžela až **ve zdaňovacím období roku 2018**. Naproti tomu **mzda za prosinec 2017** vyplacená v lednu 2018 se zahrnuje do vlastního příjmu manželky/manžela **ve zdaňovacím období roku 2017**. (převzato ze stránek GFR)

Zaměstnanec k nám nastoupil do pracovního poměru dne 24. 4. 2017 a podepsal na měsíc duben Prohlášení k dani. Slevy na dani u něho za tento měsíc nebyly uplatněny, protože do 23. 4. 2017 pracoval u jiného plátce, kde měl rovněž podepsané Prohlášení k dani a slevy uplatnil tam. Můžeme u tohoto zaměstnance provést roční zúčtování záloh nebo si musí sám podat daňové priznání?

Podle § 38k odst. 6 může poplatník podepsat Prohlášení k dani na stejné období kalendářního roku pouze u jednoho plátce. V Pokynu GFR D-22 se ovšem k § 38k odst. 6 uvádí, že

„Změní-li poplatník v průběhu kalendářního měsíce tzv. hlavního zaměstnavatele (jestliže pobírá mzdu v tomto měsíci od více plátců daně, ale postupně za sebou), může pro účely výpočtu zálohy na daň podepsat Prohlášení k dani podle § 38k odst. 4 zákona o daních z příjmů na další část kalendářního měsíce též u nového plátce, a to v zákonné lhůtě do 30 dnů po nástupu do zaměstnání. Oba plátců daně mu pak za tento kalendářní měsíc vypočtou zálohu měsíční sazbou daně podle § 38h odst. 2 zákona o daních z příjmů, ale měsíční slevu na dani podle § 35ba zákona a měsíční daňové zvýhodnění může poskytnout poplatníkovi pouze jeden z nich (§ 38k odst. 3 zákona o daních z příjmů); činí tak zpravidla ten, od kterého poplatník odchází.“

Z tohoto vyplývá, že je možno u zaměstnance provést roční zúčtování záloh, aniž by byl porušen zákon o daních z příjmů.

POZOR: při změně zaměstnání v průběhu měsíce dochází velice často k chybám v tom, že slevy na dani uplatní oba postupní plátců a potom zaměstnanci vzniká nedoplatek na dani, který se podle zákona nevybere... V těchto případech ale další plátců uplatnil slevy na dani neoprávněně a měl by provést opravu záloh v měsíci, kdy zaměstnanec měnil zaměstnání!

Na zletilé studující dítě našeho zaměstnance vystavil lékař posudek, že se není schopno připravovat na budoucí povolání pro nemoc. Je možné si na toto dítě uplatňovat daňové zvýhodnění i v tomto případě?

V tomto případě je třeba, aby zaměstnanec zašel s lékařským posudkem na finanční úřad, aby mu vystavil potvrzení, že poplatník vyživuje ve společně hospodařící domácnosti zletilé dítě do 26 let věku, které nepobírá invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně a nemůže se soustavně připravovat na budoucí povolání. Na potvrzení této skutečnosti existuje tiskopis „Potvrzení o splnění podmínek pro uznání slev na dani a daňového zvýhodnění...“ - 5458, který je ke stažení na stránkách Generálního finančního ředitelství.

Našemu zaměstnanci bylo soudem svěřeno dítě do střídavé péče, a to tak, že s otcem dítěte bude v liché týdny a s matkou dítěte v sudé týdny. Se svojí bývalou manželkou se ale nemůžou dohodnout na uplatnění daňového zvýhodnění na toto dítě. Manželka chce, aby se vycházelo vždy ze stavu na začátku příslušného kalendářního měsíce, s čímž zaměstnanec nesouhlasí a chtěl by, aby si on uplatňoval dítě 6 měsíců a manželka také 6 měsíců. Jak máme postupovat při uplatnění daňového zvýhodnění?

K tomu, jak postupovat v případě, že dítě bylo svěřeno do střídavé péče a rodiče se nemůžou dohodnout na způsobu uplatnění daňového zvýhodnění najdeme odpověď v Pokynu GFR D-22 k § 38l odst. 3. Zde se říká citujeme: *„Jestliže se rodiče na způsobu uplatnění daňového zvýhodnění na dítě svěřené do střídavé výchovy nedohodnou, nelze než doporučit, aby si jej uplatnili až po uplynutí zdaňovacího období ve svých daňových přiznáních u správce daně.“* (konec citace). Z uvedeného vyplývá, že daňové zvýhodnění u záloh poskytováno nebude a po skončení roku vystavíte zaměstnanci potvrzení o zdanitelných příjmech a on si sám podá daňové přiznání, kde si jej uplatní, pokud se ovšem s bývalou manželkou „nějak dohodne“.

Zaměstnankyně uplatňuje daňové zvýhodnění na nezletilou dceru, která studuje střední školu. V měsíci září nám nedoložila potvrzení o studiu na další rok, takže jsme jí daňové zvýhodnění neposkytli. Můžeme jí daňové zvýhodnění poskytnout, pokud nám doloží potvrzení o studiu své dcery alespoň do 15. února 2018?

Zde je třeba si uvědomit, že Váš postup při vyžadování potvrzení o studiu nezletilého dítěte je v rozporu se zákonem o daních z příjmů, protože za vyživované dítě se pro účely ZDP považuje podle § 35c odst. 6 písm. a) nezletilé dítě. Z toho vyplývá, že u nezletilého dítěte (tj. do 18 let věku) není nutné dokládat potvrzení o studiu a daňové zvýhodnění náleží...

Zaměstnanec si platí na penzijní připojištění se státním příspěvkem částku 500 Kč měsíčně. V předchozích letech si neuplatňoval nezdánitelnou částku podle § 15 odst. 5 ZDP, protože si platil málo... Za rok 2017 si ale přinesl potvrzení, že zaplatil na penzijní připojištění částku 24000 Kč. Na náš dotaz, jestli si zvýšil platby, nám sdělil, že si v listopadu 2017 zaplatil jednorázově 25000 Kč místo 500 Kč. Je tento postup v pořádku a můžeme u něho uplatnit nezdánitelnou částku ve výši 24000 Kč?

Podle změny v § 15 odst. 5 ZDP (zákon 170/2017 Sb.), která platí již pro zdaňovací období roku 2017, potvrzují penzijní společnosti od roku 2017 části měsíčních příspěvků zaplacených poplatníkem na jeho penzijní připojištění, které v jednotlivých kalendářních měsících přesáhly výši, ke které náleží maximální státní příspěvek. Vzhledem k tomu, že maximální státní příspěvek náleží k částce 1000 Kč měsíčně a zaměstnanec si v listopadu 2017 zaplatil 25000 Kč, je potvrzení penzijní společnosti v pořádku a zaměstnanci lze odečíst částku 24000 Kč. Pro tohoto zaměstnance by bylo ještě výhodnější, kdyby si měsíčně platil alespoň částku 1000 Kč, aby dostával maximální státní příspěvek...

Zaměstnanec, který má u nás podepsané Prohlášení k dani, si nechce za rok 2018 uplatňovat zálohově slevu na poplatníka z důvodu, že si chce „spořit“ (při

ročním zúčtování by se mu vrátilo celých 24840 Kč). Co musí tento poplatník udělat, abychom mohli takto postupovat?

Zaměstnanec může u zaměstnavatele (plátce daně) jen podepsat Prohlášení k dani, nemusí však u plátce uplatnit nárok na základní slevu na poplatníka (nezatrhne na straně 1 Prohlášení uplatňují). Zaměstnavatel u tohoto zaměstnance sráží po celý rok zálohovou daň. Po skončení roku 2018 může zaměstnanec dodatečně uplatnit základní slevu na poplatníka (§ 38k odst. 7 ZDP) a současně požádat o provedení ročního zúčtování. V tomto případě vznikne přeplatek na dani, který se zaměstnanci vrátí nejpozději při zúčtování mzdy za měsíc březen 2019...

V průběhu roku u nás nastoupil zaměstnanec, který si přinesl Potvrzení o zdanitelných příjmech od předchozího zaměstnavatele. Nyní při žádosti o provedení ročního zúčtování nám předložil ještě Potvrzení o zdanitelných příjmech z dohody o provedení práce (do 10000 Kč a srážková daň) od jiného zaměstnavatele. Můžeme u něho provést roční zúčtování záloh nebo si musí podat daňové přiznání?

Pokud si tento zaměstnanec nebude chtít překlasifikovat srážkovou daň z dohody o provedení práce na daň zálohovou, můžete u něho roční zúčtování provést, protože srážková daň do ročního zúčtování záloh nevstupuje. Překlasifikace srážkové daně na zálohovou v daňovém přiznání by byla výhodná jen v případě nízkých příjmů zaměstnance a nevyčerpání slev na dani nebo daňového zvýhodnění na dítě. Pokud má zaměstnanec vyšší příjmy, nemusí Potvrzení o zdanitelných příjmech z dohody vůbec předkládat a my mu provedeme roční zúčtování...

Zaměstnanec si uplatňoval dva roky odpočet úroků z hypotečního úvěru, který měl na koupi bytu do vlastnictví. V roce 2017 si vzal u jiné banky hypoteční úvěr na refinancování předchozího hypotečního úvěru. Můžeme uplatnit odpočet úroků na tento nový hypoteční úvěr, když v něm již není uvedena bytová potřeba v podobě koupě rodinného domu, ale je pouze na refinancování předchozího hypotečního úvěru?

Podle znění § 15 odst. 3 písm. h) zákona o daních z příjmů se za bytovou potřebu považuje „splácení úvěru nebo půjčky použité poplatníkem na financování bytových potřeb uvedených v písmenech a) až g)“. V Pokynu GŘ D-22 se k této problematice uvádí „za bytovou potřebu lze považovat i splácení úvěru na splácení následných hypotečních úvěrů, kterými byly refinancovány předchozí úvěry...“. Z obojího je zřejmé, že odpočet úroků je možno i nadále provádět. Jako doklad pro kontrolu je však vhodné mít vždy k dispozici i původní úvěr, kde je uvedena konkrétní původní bytová potřeba (koupě bytu).

Zaměstnanec obdržel v roce 2017 částku cca 42 tis. Kč za prodej štěňat. Nemá na chov psů živnostenský list a jednalo se u něho o příležitostný prodej, který se údajně nebude v budoucnu opakovat. Můžeme u tohoto zaměstnance provést roční zúčtování záloh nebo si bude muset podat daňové přiznání?

Z dotazu vyplývá, že se nejedná o soustavnou činnost a bude třeba posoudit tento příjem jako příjem podle § 10 ZDP. U příjmů z příležitostných činností (§ 10 odst. 1 písm. a) ZDP) jsou tyto příjmy podle § 10 odst. 3 písm. a) osvobozeny od daně z příjmů, pokud jejich úhrn nepřesáhne za zdaňovací období částku 30000 Kč.

V případě vyšších příjmů však podléhají dani z příjmů, což je Váš případ. V tomto případě si bude muset sám zaměstnanec podat daňové přiznání a jako příjem podle § 10 uvést celou částku 42000 Kč. Podle sdělení MF čj. 153/7023/1994 k vymezení pojmu „zemědělská výroba...“ se zemědělskou výrobou rozumí mimo jiné i chov psů. U příjmů ze zemědělské výroby lze v rámci daňového přiznání uplatnit výdajový paušál 80% (§ 10 odst. 4 ZDP), čímž si zaměstnanec výrazně sníží dílčí základ daně podle § 10.

Našemu zaměstnanci zemřela manželka, která uplatňovala daňové zvýhodnění na své dvě děti z předchozího manželství. Nyní by je chtěl uplatňovat manžel s tím, že s ním děti žijí v domácnosti a on se o ně stará. Můžeme daňové zvýhodnění na tyto děti uplatnit?

Podle § 35c odst. 6 ZDP se za vyživované dítě považuje mimo jiné i dítě v péči nahrazující péči rodičů a dítě druhého z manželů. Podle Pokynu GŘ D-22 k § 35c odst. 6 se za dítě převzaté do péče nahrazující péči rodičů považuje i dítě manžela, které mu bylo svěřeno do výchovy rozhodnutím soudu. Pokud budou děti i nadále žít v domácnosti se svým otčím, může si je uplatnit stejně, jako si je mohl uplatňovat již za života své manželky.

Obrátil se na nás zaměstnanec, zda by si mohl uplatnit daňové zvýhodnění na dítě (vlastního vnuka), který byl rozhodnutím soudu svěřen pouze do péče babičky? Ta v současné době pobírá již jen starobní důchod. Může si její manžel (děda dítěte) vnuka uplatnit?

Podle Pokynu D-22 k § 35c odst. 6 ZDP lze uplatnit daňové zvýhodnění i na dítě manžela, které mu bylo svěřeno do výchovy rozhodnutím soudu. V případě takového svěřením by se nemuselo jednat ani o vlastního vnuka, aby si mohl daňové zvýhodnění uplatnit.

Zaměstnanec má od roku 2013 uzavřeno životní pojištění, které splňuje podmínky soukromého životního pojištění. Zaměstnavatel mu přispíval měsíčně částku 200 Kč a zaměstnanec životní pojištění v červnu 2017 zrušil. Od tohoto měsíce mu již nebyl poskytován příspěvek zaměstnavatele. Musí si zaměstnanec podat daňové přiznání, když příspěvky zaměstnavatele za roky 2015, 2016 a 5 měsíců 2017 činily pouze 5800 Kč, což je méně než 6000 Kč? Od pojišťovny mu nebyly vyplaceny žádné prostředky.

Podle § 6 odst. 9 písm. p) bodu 3., pokud dojde k předčasnému ukončení smlouvy na ŽP, osvobození příspěvků zaměstnavatele zaniká a příjmem podle § 6 jsou příspěvky zaměstnavatele, které byly v uplynulých 10-ti letech od daně osvobozeny. Vzhledem k tomu, že toto platí od 1. 1. 2015, budou se dodávat příspěvky zaměstnavatele za roky 2015 až 2017. Zaměstnanec tak musí podat za rok 2017 daňové přiznání a jako příjem podle § 6 tam uvést 5800 Kč. Částka 6000 Kč pro posouzení povinnosti podat či nepodat daňové přiznání se vztahuje k příjmům podle § 7 až 10 ZDP.

Zaměstnanec, který u nás pracoval více než 20 let bydlel ve služebním bytě. V loňském roce odcházel do starobního důchodu a my jsme mu byt prodali za cenu nižší, než je obvyklá cena bytů v našem regionu. Musí si tento

zaměstnanec podat daňové přiznání a dodanit cenový rozdíl nebo u něho můžeme za rok 2017 provést roční zúčtování?

Podle § 6 odst. 3 se příjmem rozumí rovněž částka, o kterou je úhrada zaměstnance zaměstnavateli nižší, než je cena „obvyklá“ s výjimkou bytu, v němž měl zaměstnanec bydliště po dobu 2 let před jeho koupí. Z dotazu vyplývá, že podmínka bydliště po dobu 2 let byla splněna, takže cenový rozdíl nepodléhá dani z příjmů a zaměstnanci můžete provést roční zúčtování, pokud splňuje ostatní podmínky pro jeho provedení.

Týká se solidární zvýšení daně i příjmů nerezidentů ze zdrojů na území České republiky zdaňovaných srážkou daně podle § 36 odst. 1 písm. a) bod 1 ZDP, jedná-li se o příjmy ze závislé činnosti?

Ne. V zákoně o daních z příjmů je ve vztahu k příjmům ze závislé činnosti uplatněno solidární zvýšení daně pouze u příjmů zdaňovaných formou záloh (§ 38ha ZDP). Z toho je zřejmé, že solidární zvýšení daně se neuplatní u příjmů zdaňovaných srážkou podle zvláštní sazby daně. To neplatí, pokud se daňový nerezident rozhodne využít možnost podat daňové přiznání podle § 36 odst. 8 ZDP. V tomto případě se příjem zdaněný srážkovou daní zahrne do celkového základu daně. *(převzato ze stránek GFR)*

Prodej jednotky (rodinného domu) - o jaký druh příjmů se jedná?

Příjmy z převodu nemovitých věcí - tedy i jednotek (nezahrnutých do obchodního majetku) podléhají zdanění daní z příjmů fyzických osob podle § 10 ZDP, pokud nejsou od této daně osvobozeny. Podmínky, za kterých je příjem z prodeje osvobozen, jsou uvedeny v § 4 odst. 1 písm. a), b) a v) ZDP. *(převzato ze stránek GFR)*

V roce 2017 prodal náš zaměstnanec jednotku, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, která nebyla zahrnuta do obchodního majetku, a ve které měl bydliště od roku 2003. Jsou příjmy z prodeje osvobozeny od daně?

Příjmy z prodeje jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, a souvisejícího pozemku, pokud jste v něm měl bydliště nejméně po dobu 2 let bezprostředně před prodejem, jsou osvobozeny od daně z příjmů fyzických osob podle § 4 odst. 1 písm. a) ZDP. *(převzato ze stránek GFR)*

Jak se postupuje u příjmů z prodeje rodinného domu, pokud jsem v něm měl bydliště po dobu kratší než dva roky?

Podle § 4 odst. 1 písm. a) ZDP je příjem z prodeje rodinného domu, jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru a souvisejícího pozemku, pokud v něm měl prodávající bydliště bezprostředně před prodejem po dobu kratší 2 let, osvobozen, použije-li získané prostředky na uspokojení vlastní bytové potřeby. V případě, že příjem z prodeje nebude použitý na uspokojení vlastních bytových potřeb, bude podléhat zdanění podle § 10 odst. 1 písm. b) ZDP.

Zdaněn bude příjem snížený o výdaje podle § 10 odst. 5 ZDP. (převzato ze stránek GFŘ)

Náš bývalý zaměstnanec, který již nikde nepracuje, dostal v roce 2017 od zemědělského družstva za pronájem pozemků částku 14200 Kč. Musí si podat sám daňové přiznání, když jeho příjmy z pronájmu překročily částku 6000 Kč? Pokud ano, může si od příjmů z pronájmu odečíst 30% výdajový paušál?

V tomto případě nebude muset zaměstnanec podat daňové přiznání, protože podle § 38g odst. 1 ZDP jeho příjmy nepřesáhly 15000 Kč. Hranice pro podání daňového přiznání ve výši 6000 Kč se podle § 38g odst. 2 vztahuje na případy, kdy dochází **k souběhu příjmů ze závislé činnosti (§ 6 ZDP) a ostatních příjmů podle §§ 7 až 10**. V případě, že by jeho příjmy překročily částku 15000 Kč, měl by povinnost podat daňové přiznání a mohl by si uplatnit výdajový paušál 30%.

Jak by se správně mělo uplatnit daňové zvýhodnění na děti u druha a družky, když mají jedno společné dítě a družka má ještě dítě z předchozího vztahu? Každý by si chtěl uplatnit daňové zvýhodnění na jedno dítě, ale mají obavu, že u každého z nich se bude jednat o první dítě, kde je nižší sazba daňového zvýhodnění.

Dítě družky z předchozího vztahu není pro druha vyživovaným dítětem, protože se nejedná o dítě druhého z manželů. GFŘ doporučuje, aby se nejprve vypořádaly jejich děti společné, které jsou vyživovanými u obou poplatníků a teprve potom byl uplatněn nárok na děti, které lze považovat za vyživované pouze u jednoho z poplatníků. Jestliže se chtějí uplatnit každý jedno dítě, měl by si druh uplatnit u svého zaměstnavatele jejich společné dítě jako první v pořadí a družka by si do Prohlášení k dani uvedla společné dítě s „N“ a její dítě z předchozího vztahu by uvedla jako druhé v pořadí.

2/ ZAVEDENÍ LETNÍHO ČASU V ROCE 2018

Dne **25. března 2018** začíná podle NV 363/2016 Sb. o zavedení letního času v letech 2017 až 2021 letní čas.

V § 3 tohoto NV se řeší „vliv zavedení letního času na stanovenou týdenní pracovní dobu“.

V odst. 1 se uvádí, že „*stanovená týdenní pracovní doba u zaměstnanců, jimž počátek letního času připadne do jejich pracovní směny, pokud se tato pracovní směna v důsledku zavedení letního času zkrátí, bude v příslušném týdnu o jednu hodinu kratší*“.

V odst. 2 se říká, že „*stanovená týdenní pracovní doba u zaměstnanců, jimž konec letního času připadne do jejich pracovní směny, pokud se tato pracovní směna v důsledku ukončení letního času prodlouží, bude v příslušném týdnu o jednu hodinu delší*“.

Z odst. 1 a 2 vyplývá to, že zaměstnanec, který odpracuje při přechodu na letní čas místo 40 hodin pouze 39 hodin, splnil stanovenou týdenní pracovní dobu. Naopak u zaměstnance, který při ukončení letního času odpracoval místo 40 hodin 41 hodin, je

týdenní pracovní doba splněna odpracováním těchto 41 hodin a tato hodina navíc není přesčasovou prací.

Co se týče **odměňování**, tak by měl být postup zaměstnavatele následující:

- u **zaměstnanců odměňovaných měsíční mzdou**, **obdrží zaměstnanec plnou měsíční mzdu jak při odpracování jedné hodiny navíc, tak při odpracování o jednu hodinu méně,**
- u **zaměstnanců odměňovaných hodinovou mzdou**, **by měl každý zaměstnanec obdržet mzdu za skutečně odpracované hodiny,**
- **stejně by se postupovalo u složek mzdy poskytovaných za hodinu práce, tj. u příplatku za práci v noci, za práci v sobotu a neděli apod.**

Tzn., že zaměstnanec, odměňovaný hodinovou mzdou, který při začátku letního času odpracoval místo plánovaných 12 hodin 11 hodin (nebo místo 7,5 hodiny 6,5 hodiny), obdrží mzdu za 11 resp. 6,5 hodiny. Vzhledem k tomu, že v noční době (22,00 až 6,00 hod.) odpracoval díky posunu času pouze 6,5 hodiny, obdržel by příplatek za práci v noci za 6,5 hodiny. Pokud mu náleží ještě další příplatky (např. za práci v sobotu a neděli), postupovalo by se při jejich výpočtu obdobně, tj. náležely by za skutečně odpracované hodiny.

Obdobný postup výpočtu mzdy by se u něho uplatnil i v případě skončení letního času, kde by se zaměstnanci s hodinovou mzdou platilo vše za 13 resp. 8,5 hodin.
Letní čas skončí 28. října 2018.

3/ ODPOVĚDI NA DOTAZY

6/2018 Kde najdeme definici „společně hospodařící domácnosti“, která se používá zejména při uplatnění daňového zvýhodnění na dítě? Máme zaměstnance, který přinesl potvrzení o studiu svého syna, ve kterém je uvedeno u syna jiné trvalé bydliště, než má zaměstnanec.

Podle odst. 4 § 21e ZDP se společně hospodařící domácností pro účely daní z příjmů rozumí společenství fyzických osob, které spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby. Z toho vyplývá, že pojem trvalé bydliště neodpovídá pojmu „společně hospodařící domácnost“. Pokud zaměstnanec čestně prohlásí v Prohlášení k dani, že s ním dítě žije ve společně hospodařící domácnosti (tzn., že v Prohlášení dítě uvede), je to nutno akceptovat. Pokud by se zjistilo, že tento údaj není pravdivý, nese zaměstnanec veškeré následky, tj. vrácení daňového zvýhodnění vč. úhrady úroku z prodlení.

7/2018 Zaměstnanec s nepodepsaným Prohlášením k dani má u nás příjem z pracovního poměru ve výši 10000 Kč a z dohody o pracovní činnosti příjem 2000 Kč měsíčně. Podle novelizovaného § 6 odst. 4 písm. b) budeme od roku 2018 danit příjem z dohody o pracovní činnosti srážkovou daní (je do 2500 Kč) a příjem z pracovního poměru bude podléhat zálohové dani. Je ten náš postup v souladu s právní úpravou?

Při posuzování, zda nebyla překročena hranice příjmu 2500 Kč se berou veškeré příjmy podle § 6 odst. 1 ZDP s výjimkou příjmů plynoucích z dohody o provedení práce. V tomto případě bude sražena zálohová daň z částky 12000 Kč, protože jak příjem z dohody o pracovní činnosti, tak příjem z pracovního poměru jsou příjmy podle § 6 odst. 1 ZDP.

8/2018 Zaměstnanci byl ode dne 10. 2. 2018 přiznán invalidní důchod prvního stupně. Rozhodnutí o přiznání důchodu nám doložil, ale nepředložil doklad o výplatě invalidního důchodu. Můžeme mu od měsíce března 2018 uplatnit slevu na invaliditu?

Doklad o výplatě důchodu bude muset zaměstnanec doložit podle § 38l odst. 2 písm. b) ZDP až od roku následujícího, protože se nepředpokládá, že by byl invalidní důchod zaměstnanci odejmut již v roce jeho přiznání...

9/2018 Jak bychom měli správně postupovat v případě, že zaměstnanci bude např. v měsíci dubnu 2018 vydáno rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu druhého stupně? V rozhodnutí je ale uvedeno, že se tento důchod přiznává od 17. 1. 2018. V měsíci dubnu ale ještě žádný důchod neobdržel.

Po novele od 1. 1. 2018 náleží sleva na invaliditu od data přiznání tohoto důchodu, tj. od 17. ledna 2018. U tohoto zaměstnance bude základní sleva na invaliditu poprvé poskytnuta při zúčtování mzdy za měsíc květen 2018. Za měsíce únor až duben se mu sleva poskytne při ročním zúčtování záloh nebo v daňovém přiznání.

10/2018 Zaměstnanec u nás pracuje na dohodu o pracovní činnosti, kterou každoročně prodlužujeme. K 31. 3. 2018 mu skončí již druhé prodloužení této dohody, takže bychom mu měli tuto dohodu změnit na dobu neurčitou. Může se vůbec sjednávat dohoda o pracovní činnosti na dobu neurčitou? Platí i pro dohody mimo pracovní poměr ustanovení § 39 ZP?

Zákoník práce žádným způsobem neomezuje sjednávání dohod mimo pracovní poměr na dobu neurčitou. Při jejich sjednávání je třeba pouze dodržet podmínky uvedené v § 75 a § 76 ZP, tj. u DPP nepřekročení 300 hodin v kalendářním roce a u DPČ nepřekročení poloviny týdenní pracovní doby za dobu, na kterou byla DPČ uzavřena. Vzhledem k zjednodušení celé agendy (zbytečné každoroční vystavování nové DPČ) by u Vás bylo vhodné změnit dohodu o pracovní činnosti na dobu neurčitou. Výpovědní doba je v těchto případech 15-ti denní, a to i bez udání důvodu. § 39 ZP se na dohody mimo pracovní poměr nevztahuje, protože se tam hovoří o pracovním poměru na dobu určitou. Z toho vyplývá, že by bylo možno sjednávat dobu určitou u dohod i po vyčerpání 3 opakovaných sjednání doby určité...

11/2018 Náš zaměstnanec je dárce krevní plazmy u soukromé společnosti, která mu za jeden odběr poskytuje i finanční náhradu. Vzhledem k tomu, že tyto odběry jsou stále častější (u něho cca 12x za rok) a nám to narušuje rozvrhy směn a zvyšuje finanční náklady, tak zvažujeme, že již nebudeme poskytovat náhradu mzdy za uvolnění zaměstnance. Byl by tento náš postup v souladu s platnou legislativou?

Podle § 203 odst. 2 písm. d) ZP přísluší zaměstnanci pracovní volno s náhradou mzdy k činnosti dárce při odběru krve a při aferéze. Pracovní volno se poskytuje za dobu cesty k odběru, cesty zpět a zotavení po odběru, pokud tyto skutečnosti zasahují do pracovní doby v rámci 24 hodin od nástupu cesty k odběru. Zákoník práce v § 203 nerozlišuje, zda je krev darována bezplatně ve zdravotnickém zařízení, nebo za úplatu v soukromém zařízení (toto má vliv pouze na možnost uplatnění daru

za odběr krve). Z tohoto vyplývá, že zaměstnanci náhrada mzdy náleží vždy, pokud nemohl být odběr proveden mimo pracovní dobu (např. u směnařů v den, kdy neměli rozepsanou směnu).

Poznámka: v souvislosti s odběry krve za „úplatu“ jsme se již setkali s výklady, že by zaměstnanec neměl náhradu mzdy dostat, protože se **nejedná o činnost dárce** (s ohledem na povahu darování ve smyslu občanského zákoníku – tzn., že zde chybí bezplatnost darování). Budeme situaci sledovat a pokud se objeví nové výklady, případně judikatura, zařadíme je na naše stránky...

12/2018 Zaměstnanec má soudem stanovenou výživné na dítě ve výši 4000 Kč, které mu každý měsíc srážíme. Nyní nám byl na tohoto zaměstnance doručen exekuční příkaz na nepřednostní pohledávku ve výši cca 60000 Kč. Musíme z první třetiny uspokojovat tuto nepřednostní exekuci a pouze z druhé třetiny srážet výživné? Jeho čistý příjem činil za měsíc 18800 Kč a uplatňuje si manželku a jedno dítě.

U tohoto zaměstnance bude nezabavitelná částka činit 9338 Kč (6225,33+2x1556,33). Čistá mzda podléhající srážce ze mzdy činí 9462 Kč (18800-9338). Plně zabavitelná částka je 124 Kč (9462-9338). Jedna třetina činí 3112 Kč (9338:3). Na výživné se použije celá druhá třetina (3112 Kč) a celá plně zabavitelná částka (124 Kč) a vzhledem k tomu, že to nepostačuje k plnému uspokojení výživného, použije se ještě z první třetiny 764 Kč (tento postup je možný, protože výživné má první pořadí v doručení pohledávek). Zbývající část z první třetiny 2348 Kč (3112-764) se použije na úhradu exekučního příkazu. Aby se mohla srážet celá třetina na exekuční příkaz, musela by mít první pořadí v rámci doručených exekucí... Zaměstnanci zbývá v tomto případě 12452 Kč (18800-4000-2348).

13/2018 Jsme obecní úřad, který vyplácel členům volebních komisí odměny za prezidentské volby. Jeden člen volební komise nám sdělil, že jsou mu prováděny srážky ze mzdy. Je možné z této odměny člena volební komise provést srážku ze mzdy?

Srážkám ze mzdy podle § 276 OSŘ podléhají kromě mzdy ještě další příjmy uvedené v § 299 OSŘ. Odměna člena volební komise zde uvedena není, takže z ní srážky ze mzdy provést nelze. Pokud by Vám ovšem exekutor poslal před výplatou této odměny tzv. „exekuci příkázáním jiné peněžitě pohledávky“ a bylo v ní výslovně uvedeno, že se vztahuje na odměnu člena volební komise, tak by se celá tato odměna poslala exekutorovi. Domníváme se však, že toto žádný exekutor „nestihne zaslat“ před výplatou odměny za volby na obecní úřad...

Závěrečný pozdrav je opět od pana MURPHYHO (tentokrát k přesnosti):

**MĚŘ MIKROMETREM.
OZNAČUJ KŘÍDOU.
ODDĚLUJ SEKEROU.**
